

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1862

Vragen van de leden **Ronnes** en **Keijzer** (beiden CDA) aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst over *de opvang van statushouders* (ingezonden 29 februari 2016).

Antwoord van Minister **Blok** (Wonen en Rijksdienst) (ontvangen 14 maart 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht op Omroep Brabant dat 45 van de 66 Brabantse gemeenten niet genoeg huizen voor vluchtelingen hebben?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe zijn de wachttijden voor sociale huurwoningen in dit gedeelte van Nederland? Nemen de wachttijden door de verhoogde asielinstroom toe? Zo ja, in welke mate?

Antwoord 2

Ik heb uw Kamer op 26 november 2015 toegezegd een onderzoek te laten uitvoeren naar de wachttijden voor sociale huurwoningen. Dit onderzoek wordt momenteel uitgevoerd en ik verwacht de resultaten voor de zomer aan u te kunnen aanbieden. De uitkomsten van dit onderzoek geven inzicht in de wacht- en zoektijden op de woningmarkt. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 1 februari jl. is het, gelet op de verschillen in urgentie- en toelatingseisen bij inschrijving van woningzoekenden en de mogelijkheid om je als woningzoekende in te schrijven in meerdere regio's en gemeenten, niet mogelijk voor heel Nederland een betrouwbaar overzicht te maken van het aantal ingeschreven (urgente) woningzoekenden per regio of gemeente. Wel zijn er in een aantal regio's woonruimteverdelingsystemen waaruit de wachttijd- en zoekperiode van ingeschreven woningzoekenden kan worden bepaald.

Indien vergunninghouders in de sociale huursector instromen heeft dit tot gevolg dat het aantal beschikbare huurwoningen voor andere woningzoekenden

¹ <http://www.omroepbrabant.nl/?news/2449261043/45+van+de+66+gemeenten+hebben+niet+genoeg+huizen+voor+vluchtelingen.aspx>

den afneemt. De duur van wachttijden wordt bepaald door vele factoren die onderling samenhangen. Het is daarom niet zondermeer mogelijk om vast te stellen in welke mate specifieke elementen de duur van wacht- en zoektijden beïnvloeden.

Wat wel vaststaat is dat het realiseren van extra (tijdelijke) huisvesting buiten de reguliere sociale woningvoorraad bijdraagt aan het voorkomen van het oplopen van de wachttijden voor een sociale huurwoning, bijvoorbeeld door de inzet van getransformeerd leegstaand vastgoed. Verschillende maatregelen uit het Bestuursakkoord 2015 vormen een stimulans voor dergelijke oplossingen en ik zie dat gemeenten hiervan gebruik maken. Zo worden in het Actieplan Statushouders 2016 -2017 van het Stedelijk Gebied Eindhoven maatregelen gepresenteerd met als doel ervoor te zorgen dat er geen verdringing op de reguliere huurwoningmarkt plaatsvindt.

Vraag 3

Heeft u de overtuiging dat gemeenten hun taakstelling zullen en kunnen halen, nu zij voor het eerste half jaar van 2016 een taakstelling van 20.000 statushouders hebben, plus een achterstand van 3.400 van 2015? Zo ja, waar is die overtuiging op gebaseerd en wat betekent dit voor het eventuele oplopen van de wachttijden?

Antwoord 3

Ik ga er van uit dat gemeenten in 2016 aan hun wettelijke taakstelling kunnen voldoen. Dit is gebaseerd op de inzet van gemeenten, de realisatiecijfers van de afgelopen maanden en op de uitvoering van de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van het in november 2015 gesloten Bestuursakkoord.

Vraag 4 en 5

Acht u het scenario denkbaar dat de achterstand toeneemt nu, na de piek van 3.900 in de maand december, het aantal vergunninghouders dat in januari jl. is gehuisvest een stuk lager is uitgekomen, namelijk 2.838 plaatsingen? Kunt u nader duiden hoe die verlaging in januari verklaard kan worden en wat is uw verwachting voor de komende maanden?

Antwoord 4 en 5

Zoals ik aangaf in het antwoord op vraag 3, ga ik er van uit dat gemeenten aan hun wettelijke taakstelling kunnen voldoen. Omdat de taakstelling halfjaarlijks is en dus een periode van 6 maanden beslaat, kan het zo zijn dat gemeenten de ene maand meer vergunninghouders plaatsen dan de andere maand. Ik acht het niet wenselijk om algemene conclusies te trekken uit de vergelijking tussen de eerste maand van een taakstellingsperiode, januari 2016, en de laatste maand van een taakstellingsperiode, december 2015. Pas indien gemeenten in juni niet aan hun taakstelling hebben voldaan is er sprake van een achterstand op de taakstelling van de eerste helft van 2016.

Vraag 6

Deelt u de indruk dat gemeenten bijzonder hun best doen, maar zich geplaagd zien voor een zware opgave waarvan het einde nog niet in zicht is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het aantal vergunninghouders dat momenteel door gemeenten gehuisvest dient te worden is relatief groot. Hierdoor staan gemeenten onder druk om slimme oplossingen te zoeken en in sommige gevallen alternatieve vormen van huisvesting – buiten de huidige reguliere sociale woningvoorraad – te realiseren. De eerste informatie over de ingediende aanvragen voor de subsidie voor de huisvestingsvoorziening (zie vraag 9) laat zien dat gemeenten hiertoe in staat zijn.

Vraag 7

Deelt u de visie van Opnieuw Thuis² dat als gevolg van de grote instroom in de tweede helft van 2015, voor de tweede helft van 2016 een hogere taakstelling verwacht mag worden? Zo ja, welke aantallen verwacht u dan en hoe verhouden die zich met de prognose van de verhoogde toestroom van asielzoekers en statushouders?

Antwoord 7

De prognose voor de taakstelling voor de tweede helft van 2016 is geraamd op 23.000 vergunninghouders. Ieder jaar stelt de Minister voor Veiligheid en Justitie de taakstelling voor de tweede helft van het jaar vast voor 1 april van dat zelfde jaar, op basis van de meeste recente gegevens over het aantal vergunninghouders dat dient te worden gehuisvest. Deze taakstelling wordt niet alleen bepaald door de hoogte van de instroom van asielzoekers, maar bijvoorbeeld ook door de doorlooptijd van de asielprocedure.

Vraag 8

Deelt u de verwachting van Opnieuw Thuis dat de asielinstroom weer zal stijgen na de winterperiode³? Zo ja, waar is die verwachting op gebaseerd? Zo nee, waar is die verwachting op gebaseerd?

Antwoord 8

De verwachting van Opnieuw Thuis is gebaseerd op de dynamiek van de asielinstroom van voorgaande jaren, waarbij in de winterperiode minder asielzoekers naar Nederland kwamen. De asielinstroom is echter afhankelijk van verschillende factoren en daarmee moeilijk voorspelbaar. Voor wat betreft de verwachte instroomcijfers voor 2016 ga ik daarom uit van de verwachting van Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, namelijk dat er dit jaar 58.000 asielzoekers naar Nederland komen.

Vraag 9

Hoe staat het met de realisatie van alternatieve huisvesting zoals afgesproken in het bestuurlijk akkoord met VNG en IPO? Kunt u bij beantwoording van deze vraag inzicht verschaffen in de hoeveelheden die gepland zijn en de realisatie op dit moment en over 3 maanden?

Antwoord 9

Sinds 1 februari jl. kunnen verhuurders een voorgenomen investering in de realisatie van een huisvestingsvoorziening voor vergunninghouders aanmelden. Bij de uitvoerder van de subsidieregeling, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, zijn in de maand februari 335 aanvragen ingediend, hetgeen 2563 plekken voor vergunninghouders betreft. RVO heeft deze aanvragen momenteel in behandeling. Uit een eerste analyse van deze gegevens blijkt dat een aantal vragen dubbel is ingediend, naar verwachting zullen 325 aanvragen inhoudelijk behandeld worden. Deze aanvragen tellen op tot een voorgenomen realisatie van 1647 plekken voor vergunninghouders. Als deze plannen daadwerkelijk gerealiseerd worden gaat het om een subsidiebedrag van € 10,3 mln, op het in totaal beschikbare subsidiebedrag van € 87 mln (ongeveer 12%). Uiteraard geldt ook voor de actuele cijfers dat het voorgenomen investeringen betreft en dat het aantal aanvragen dat uiteindelijk beschikt gaat worden hiervan kan afwijken.

Wanneer deze projecten precies opgeleverd gaan worden is onbekend. Na goedkeuring van een aanvraag geeft RVO een budgetreserveringsverklaring af, waarna de huisvestingsvoorziening binnen 24 maanden opgeleverd en bewoond dient te zijn.

² https://www.opnieuwthuis.nl/hoofdpagina/nieuwe-cijfers-uitstroom-lager-dan-in-december?items_id=178

³ https://www.opnieuwthuis.nl/hoofdpagina/nieuwe-cijfers-uitstroom-lager-dan-in-december?items_id=178